

BALATONFÜREDI VÁROSI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

FÜREDI JÁTSZ(MA)

helytörténeti játék

Eredményhirdetés - 2020. május 26.

Waserl. v. Mikl. Imre. 1848.

a Balaton reszirol **FÜRED** *von der Lasciv.*

1848-ban!

**Szerelmey Miklós: Balaton Album –
a Balaton reszirol c. illusztrációja**

2. kérdés

Mi a neve a képen látható füredi születésű színész, szőlész, a „Kisfaludy előzékeny, művelt kapitányának”, akinek helyi sírjába – a családi legenda szerint – háromszor csapott a mennykő?

Keöd József (1839-1897)

3. kérdés

A balatonfüredi fürdőtelep (savanyúvíz) első szakaszának történetét magánvállalkozók írták. Kik voltak ők? Az alábbi idézetből három név hiányzik!

Megfejtésként a három személy nevét kérjük megküldeni.

„..... (név) 25 forintért vásárolta meg a forrás melletti birtokot, egy romos épülettel együtt 50 forintért adta el (név), aki egy kis fürdőházzal, egy kis faházzal és egy húsz lépés hosszú, de már dűledező kőházzal együtt 1208 forintért adta tovább (név), akinek az özvegye 2300 forintot és hat aranyat kapott érte a tiha-nyi apáttól.”

Flasker András
Demkovics Miksa
Schuster József

4. kérdés

Halálának 125. évfordulójára emlékezünk májusban annak a képünkön is látható személynek, aki 1835-től több mint fél évszázadon át fürdőfelügyelőként, fürdőigazgatóként szolgált a balatonfüredi fürdőtelep (savanyúvíz) fejlődését.

Kik volt ő?

Écsy László (1807 – 1895)

5. kérdés

1810 után nyaranta rendszeresen megfordult Füreden. Hamarosan a füredi társasági élet kulcsfigurája lett. A fürdőhelyről kölcsönözte egyik lehetséges írói álnevét is („Füredi Vida”). 110 évvel ezelőtt Társaskör vette fel nevét. 2016-ban, a róla elnevezett színházi fesztiválon Praznovszky Mihály irodalomtörténész tartott életútjáról nagysikerű előadást, és szerepelt Balatonfüreden előadott darabjában!

Ki volt ő?

Kisfaludy Sándor (1772-1844)

6. kérdés

A képeken látható 19. századi füredi villatulajdonos házaspár tagjai botrányos körülmények között kötöttek szerelmi házasságot 1848-ban, mivel a hölgy 8 évvel idősebb volt, és 12 éves, házasságon kívül született leányt nevelt.

Kik voltak ők?

Jókai Mór (1825-1904)

Laborfalvi Róza (1817-1886)

és leánya, Benke Róza (1836-1861)

7. kérdés

Temetési gyászszertartását 100 évvel ezelőtt csopaki villájában a balatonfüredi plébános végezte, majd az arácsi temetőben helyezték végső nyugalomra. A világot bejárt tudós „Legkedvesebb helye azonban a Balaton melléke volt. Nincs ennek a vidéknek olyan röge és kavicsa, melyet ne ismert, tudományosan ne tanulmányozott volna...”

Ki volt ő?

id. Lóczy Lajos (1849-1920)

8. kérdés

150 évvel ezelőtt – 1870-ben – Molnár Aladár miniszteri osztálytanácsos kezdeményezésére, Wéber Ede tanár igazgatásával egy árva és szegény sorsú fiúkat mezőgazdasági ismeretekre képző intézmény nyílt meg, amely néhány hónap után a képen látható, közadakozásból vásárolt arácsi kastélyban működött.

Mi volt az intézmény neve?

**Balaton-Füredi Szeretetház (1870),
később: Balaton-Füredi Erzsébet
Szeretetház (1892)**

9. kérdés

215 évvel ezelőtt, 1805-ben született a képen látható fiatalon elhunyt személy, akihez a hagyomány szerint országos, nemzetközi hírű balatonfüredi rendezvény kötődik. Valószínűleg Füreden mélyült el kapcsolata a már korábban ismert gazdag ulánus hadnaggyal, későbbi férjével, aki az 1848/49-es szabadságharc vértanújaként halt meg.

Mi volt a képen látható személy valódi és teljes neve?

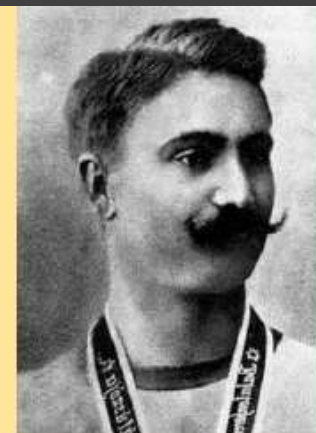
**Szentgyörgyi Horváth Mária Krisztina
Julianna Erzsébet Konstancia**

(1805-1827)

10. kérdés

Közeleg a nyár, a Balaton vize melegszik, talán a tóban való úszás ideje is lassan eljön. A távúszáshoz kapcsolódik következő kérdésünk.

150 évvel ezelőtt, 1870-ben született a képen látható személy, aki kémikus, a Magyar-óvári Gazdasági Akadémia tanára, keszthelyi gyógyszerész és távúszó volt. Távúszászként 1896-ban megnyerte a Balatonfüred-Tihany, majd 1897-ben 9 óra 15 perces idővel a Balatonfüred-Siófok közötti úszóversenyt. Ezzel ő lett az Magyar Úszó Egyesület első Balaton bajnoka.

Ki látható a képen?

dr. Ejury Lajos (1870-1965)

11. kérdés

110 éve halt meg a képen látható kiváló író, újságíró, országgyűlési képviselő, aki a dualizmus kritikai realista irodalmi irányzatának egyik legjelentősebb képviselője a „tekintetes vármegyék” kiváló ismerője volt. 1881-ben a Pesti Napló hasábjain megemlékezett a balatonfüredi Szeretetház alapítójáról a fiatalon elhunyt Molnár Aladárról, néhány év múlva a kritikus hangvételű „Leghíresebb magyar fürdő” c. cikkében írt balatonfüredi tartózkodásáról.

Ki látható a képen?

Mikszáth Kálmán (1847-1910)

12. kérdés

A képen látható személy sohasem járt Balatonfüreden. Tervezett látogatására készülve egész Füredet kicsinosították, valamint szórakoztatására a magyar főurak egy csoportja hajókat hozatott a Balatonra, majd az elmaradt fürdőlátogatást követően, 1867. március 16-án megalapították a Balaton-Füredi Yacht Egyletet, hazánk első vitorlás klubját.

Ki látható a képen?

**Wittelsbach Erzsébet magyar királyné
becenevén: Sisi (1837-1898)**

13. kérdés

Balatonfüred egyik emblematikus, koraeklektikus stílusú épülete a képen látható villa, amely 150 éve épült/készült el. Tulajdonosa egy író-színésznő házaspár volt, akik több mint másfél évtizeden át nyaraltak ebben az épületben. Több regény, novella, tudósítás kézírata íródott itt, köztük „Az arany ember” c. regény. Az épület és kiállítása napjainkban (a koronavírus járvány korlátozásainak feloldása után) nyilvánosan látogatható.

Mi az épület neve és kik építették?

**Jókai-villa ma Jókai Mór Emlékház,
Jókai Mór (1825-1904) és Laborfalvi Róza
(1817-1886) építtette**

13+1. kérdés

A képen Balatonfüred egyik legrégebbi épülete látható. A füredi „Savanyóvíz” fürdőtelepen 1841-ben kezdték építeni klasszicista stílusban, a római Pantheon mintájára, Fruhmann Antal győri építész tervei alapján. Az építési munkálatokat Riegler József kőművesmester, a kőfaragást a keszthelyi Kugler, a fafaragást Birkmayer N., az asztalosmunkát Sturm Károly végezte. A templom lanternájára a keresztet 1844. december 4-én tette fel Hayek Vencel uradalmi ácsmester, a felszentelést 1846. június 21-én végezte Bresztyenszky Béla tihanyi apát. Az ünnepségen részt vett Deák Ferenc is.

Mi az épület neve?

**Szamáriai asszonnyal beszélő Jézus
templom (hivatalosan)**

ismertebb nevén: Kerektemplom

Köszönjük, hogy a megfejtések beküldésével részt vett a Balatonfüredi Városi Helytörténeti Gyűjtemény közel két hónapon át tartó játékán!

A sorsolásra 2020. május 25-én gyűjteményünk

„Füred a Magyar Királyság dísze”

kiállításán kerül sor,

amelynek felvételét, illetve a nyertesek nevét honlapunkon fogjuk közzétenni.

<http://www.historia-bfured.hu/>

Rövidesen, szeretettel várjuk személyesen is kiállításainkon!

FÜREDKULT

Szeretettel várjuk hamarosan megnyíló kiállításainkra!

Balatonfüredi Városi Helytörténeti Gyűjtemény